

Decyzja o ustaleniu opłaty za pobyt w DPS może mieć skutek wsteczny

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 04, lipiec 2025 09:21

Piotr Majoch

Odśloni: 1453

Naczelny Sąd Administracyjny wyjaśnił, jaki okres obejmuje decyzja o ustaleniu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej. Jak wynika z wyroku, decyzja taka ma kilka osobliwości.

NSA w swoim wyroku rozpatrzył skargę na rozstrzygnięcie samorządowego kolegium odwoławczego w przedmiocie ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. Skarżący, który w świetle tej decyzji miał być osobą zobowiązaną do ponoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej członka swojej rodziny, zarzucił organowi m.in. nieprawidłową wykładnię art. 61 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, poprzez uznanie, że opłaty za pobyt w takim ośrodku ponosi rodzina zastępcza, a nie sam zastępca, a także rzekomo niezgodne z prawem nadanie decyzji o odpłatności mocy wstecznej. Miało to postać objęcia decyzją okresu, kiedy postępowanie administracyjne jeszcze się nie toczyło.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów, Sąd wskazał, że starosta lub wójt (w zależności od zasięgu domu pomocy społecznej) ustalając krąg osób obowiązanych do ponoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej, posługuje się art. 61 ust. 1 u.p.s., uwzględniając stan osobowy właściwej rodziny i w przypadku braku najbliższej spokrewnionej osoby (tj. dziecka mieszkańca domu pomocy społecznej), angażuje inne osoby należące do zobowiązanych w rozumieniu ustawy, ustalając ich możliwości finansowe. Co zaś dotyczy obowiązywania decyzji wstecz, Sąd uzasadnił, że obowiązek ponoszenia opłaty za pobyt w DPS powstaje już z pierwszym dniem pobytu w takim miejscu. Oznacza to, że termin powstania obowiązku nie jest determinowany datą wydania decyzji o ustaleniu opłaty, zatem zobowiązanie może istnieć jeszcze przed podjęciem postępowania. Decyzja wydana na podstawie art. 59 ust. 1 w związku z art. 61 ust. 1 i ust. 2 u.p.s. tylko konkretyzuje już istniejący obowiązek, toteż za niesłuszne należy uznać zarzuty dotyczące "działania prawa wstecz".

Fakt obejmowania przez decyzję o ustaleniu odpłatności za pobyt w DPS także okresu poprzedzającego wszczęcie postępowania, jest pewną osobliwością, ale nie stanowi żadnego nadzwyczajnego przypadku. Warto nadmienić, że decydujące znaczenie ma sytuacja finansowa osoby zobowiązanej, której ustalenie może nastąpić nie tylko na przyszłość, lecz również z datą wsteczną.

Wyrok NSA z 28 maja 2025 r. (sygn. I OSK 1226/24)

Źródło: [CBOSA](#)